OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lausunto

29.9.2025

VN/2628/2025
VN/2628/2025-OKM-32

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto, komission tiedonanto: sisämarkkinastrategia

Talousvaliokunta on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriöltä kirjallista lausuntoa valtioneuvoston selvityksestä E 53/2025 vp Komission tiedonanto: Sisämarkkinastrategia. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa lausuntona seuraava:

Opetus- ja kulttuuriministeriö yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Ammattipätevyyksistä

Komissio on tunnistanut sisämarkkinastrategiaa koskevassa tiedonannossa kymmenen merkittävintä sisämarkkinaestettä ja ehdottaa toimia niiden poistamiseksi. Yksi strategian esiin nostamista esteistä on ammattipätevyyksien tunnustaminen, minkä vuoksi komissio katsoo, että tunnustamismenettelyitä tulisi nopeuttaa ja sujuvoittaa sekä automaattisen tunnustamisen soveltamisalaa laajentaa. Tätä tukevina toimina strategiassa ehdotetaan osaamisunioni-tiedonantoon (E 56/2025 vp) sisältyvän osaamisen siirrettävyysaloitteen mukaisia toimia, kuten työntekijöiden liikkuvuuden esteisiin puutumiseksi mahdollisesti annettavaa lainsäädäntöä, ammattipätevyyksien tunnustamisen sujuvoittamista digitaalisilla työkaluilla, ammattipätevyyksien automaattisen tunnustamisen laajentamista sekä mahdollisesti annettavaa lainsäädäntöä kolmansien maiden pätevyyksien tunnustamiseksi.

Sisämarkkinoiden toimivuuden, palveluiden ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden sekä EU:n ulkopuolisten osaajien saatavuuden näkökulmasta ammattipätevyyksien sujuva tunnustaminen on keskeistä, ja tunnustamisen sujuvoittamista koskevat tavoitteet ovat lähtökohtaisesti kannatettavia. Erityisesti ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EY) tehokkaampaan hyödyntämiseen tähtäävät toimet, kuten tunnustamisprosessien sujuvoittaminen digitaalisten välineiden avulla sekä automaattiseen tunnustamiseen liittyvät toimet ovat kannatettavia.

Koska tunnustamisprosessit ovat jo nykyisin Suomessa pääosin sujuvia, on työntekijöiden liikkuvuuden esteiden poistamiseksi suunniteltujen toimien osalta tärkeää huomioida, ettei luoda sellaista lisäsääntelyä ja uusia rakenteita, joilla voisi olla mahdollisia kielteisiä vaikutuksia sääntelemättömien ammattien harjoittamiseen. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi tavoitteet yhdenmukaistaa kaikenlaisen osaamisen – ei vain säännellyn ammatin harjoittamiseen tähtäävän – tunnustamista. Komission suunnitelmista koskien erityisesti mahdollisia lainsäädäntöehdotuksia työntekijöiden liikkuvuuden esteisiin puuttumiseksi (ei säännellyt ammatit) sekä kolmasmaalaisten ammattipätevyyksien tunnustamismenettelyiden sujuvoittamiseksi tarvitaan vielä lisätietoja ennen lopullisen kannan muodostamista.

Osaajien liikkuvuudesta

Toimivat sisämarkkinat, joilla taataan tavaroiden, palveluiden, pääoman ja henkilöiden vapaa liikkuminen, ovat Euroopan integraation ydin ja tulevaisuuden kasvun keskeinen tekijä. Opetus- ja kulttuuriministeriö näkee, että työvoiman liikkuvuuden lisäksi myös muu osaamiseen liittyvä liikkuvuus on toimivien

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Opetus- ja kulttuuriministeriö				
PL 29 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 135 9335 +358 9 135 9335	kirjaamo.okm@gov.fi

sisämarkkinoiden ja kilpailukyvyn vahvistamisen ydintä. Kansainväliset liikkuvuuskokemukset lisäävät osaamista ja verkostoja, joita työ- ja elinkeinoelämässä sekä yhteiskunnassa voi hyödyntää esimerkiksi uusissa, nousevissa aloissa sekä osaajapula-aloilla laajemmin. Kansainväliset oppimiskokemukset lisäävät oppijoiden ja mukana olevien organisaatioiden ymmärrystä erilaisista kulttuureista, lisäävät kielitaitoa ja mahdollisuuksia opiskella ja työllistyä Euroopan laajuisesti.

Opetusneuvos Katri Tervaspalo
Opetusneuvos Päivi Bosquet

Jakelu Eduskunnan talousvaliokunta

Tiedoksi OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Heidi Backman
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Emma Hannonen